

ایستگاه آخر

(مستحبات در حال احتضار، کف و دفن اموات)

سرشناسه: خرمی شاد، الهه، ۱۳۴۷

عنوان و نام پدیدآور: ایستگاه آخر: مستحبات در حال احتضار، کفن و دفن اموات / مؤلف الهه خرمی شاد.

۱. مشخصات نشر: تهران: انتشارات زیارت، ۱۳۹۸. مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۲۵-۸۲-۰ وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: مرگ - جنبه‌های مذهبی - اسلام موضوع: Death - Religious aspects - Islam

موضوع: تشییع و تدفین، مراسم - جنبه‌های مذهبی - اسلام

موضوع: Funeral rites and ceremonies - Religious aspects - Islam

موضوع: مردگان - جنبه‌های مذهبی - اسلام موضوع: Dead - Religious aspects - Islam

ردیف: ۵۸۴۸۹۴۱ رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۴۸۹۴۱

ایستگاه آخر
(مستحبات در حال احتضار، کفن و دفن اموات)

مؤلف ..... الهه خرمی شاد
صفحه‌آرایی ..... taKetab.com/cg
چاپ اول ۱۳۹۸
چاپخانه ..... قدیانی
شمارگان ..... جلد
قیمت ..... تومان

انتشارات
زیارت

پیام
بهاران

بامکاری

تلفن: ۳۳۹۰۴۹۹۵ - ۳۳۹۹۸۷۵۲ - ۳۳۹۳۵۷۰۳

موبایل: ۰۹۱۰۴۴۴۶۰۱۰ - ۰۹۳۹۱۲۲۴۸۱۰

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۲	پیشگفتار
۱۵	فصل اول
۱۵	یاد مرگ موجب لقاء الله و عذاب منای مرگ
۱۶	مستحبات قبل از مرگ
۱۸	اعمالی که فرد به هنگام بروز آثار مرگ می‌تواند انجام دهد
۱۹	واجبات در حال احتضار
۲۰	مستحبات در حال احتضار
۲۰	فضیلت تلاوت سوره مبارکه یس
۲۱	مکروهات در حال احتضار
۲۲	مکروهات کفن

فصل دوم ۲۳

۲۳ ..... مستحبات بعد از مرگ

۲۶ ..... مستحبات تشییع جنازه

۲۸ ..... مکروهات تشییع جنازه

۲۸ ..... مستحبات غسل میت

۲۹ ..... دعای بعد از نماز میت

۲۹ ..... دعای روانی که میت را از زمین برمی دارند

فصل سوم ۳۱

۳۱ ..... مستحبات بر قبر - الی

۳۲ ..... مستحبات دفن میت

۳۵ ..... دعای هنگام چیدن سنگ لحد

۳۵ ..... دعای هنگام ریختن خاک

۳۸ ..... تلقین جامع و کامل

۴۲ ..... نسخه ای که با جریده نزد میت گذاشته می شود

۴۵ ..... نماز لیلۃ الدفن یا نماز وحشت

۴۷ ..... وظیفه صاحبان عزا

۴۷ ..... وظیفه دیگران نسبت به صاحبان عزا

فصل چهارم ۴۹

۶۰..... آثار نماز برای والدین و عزیزان

۶۱..... کیفیت نماز والدین

۶۲..... روایات تکان دهنده

۶۴..... **منتخبی از سُورِ قرآن و ادعیه مأثوره**

۶۵..... سوره ی نیت

۷۷..... سوره ی صافات

۹۲..... سوره ی مائت

۹۸..... آیه الكرسی

۹۹..... آیه ۵۴ سوره اعراف

۱۰۰..... آیات آخر سوره بقره

۱۰۲..... سوره تکوین

۱۰۲..... سوره حمد

۱۰۳..... سوره قدر

۱۰۴..... سوره کافرون

۱۰۴..... سوره فلق

۱۰۵..... سوره ناس

۱۰۸..... سوره اخلاص

۱۰۵..... دعای توسل

- زیارت عاشورا..... ۱۱۴
- دعای عدیله ۱۲۶
- عدیله وقت مرگ ۱۳۴
- متن وصیت نامه ۱۳۵
- منابع ۱۴۰
- تلقین بنامع و کامل ۱۴۱
- نسخه‌ای که با جریده نزد میت گذاشته می‌شود ۱۴۲
- حدیث سلسله الذهب ۱۴۴
- دو بیت که امیرالمؤمنین علیه السلام بر کفن سلمان نوشتند ۱۴۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُنْفِقُوا أَمْوَالَكُمْ وَلَا أَوْلَادَكُمْ عَنْ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ادا مال شما و فرزندان شما را از یاد خدا غافل

ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ سُمُّوا الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا

سازد و هر کس چنین کند پس آنها همان زیانکارانند (۹) و از آنچه روزیتان کرده‌ایم

مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ

انفاق کنید پیش از آنکه مرگ هر یک از شما فرارسد، پسر دیگری: «چرا مرا تا

لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّاحِبِينَ ﴿١٠﴾

مدتی نزدیک مهلت ندادی تا صدقه دهم و از شایستگان شوم؟ (۱۰) و خدا هرگز مرگ

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

کسی را وقتی اجلش فرارسد به تاخیر نمی‌اندازد، و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است (۱۱)

امیر سخن و کلام، علی بن ابی طالب علیه السلام در مورد یاد مرگ و آرزوها فرمودند: لَوْ رَأَى الْعَبْدُ الْأَجَلَ وَمَصِيرَهُ، لَأَبْغَضَ الْأَمَلَ وَغُرُورَهُ. اگر بنده خدا اجل و پایان کارش را می دید، با آرزو و فریب آن دشمنی می ورزید.

عامل باز دارنده از یاد خدا بسیار است ولی مهمترین آنها، احوال و ولادت است. خداوند به مومنان هشدار می دهد که مبادا علاقه افراطی به دنیا و فرزندان شما را به غفلت از یاد خدا یا به گناه وادارد.

اگر انسان مرگ و قدمت را باور کند روش زندگی خود را بر اساس آموزهای دینی قرار دهد تا در آن روزی که نه خواهش و خواهش گری و نه خرید و فروشی در کار است بتواند سعادت و نجات از کیفر را برای خود بخرد. البته، نه آن کس سود می برد که با دلی پاک و با اخلاص، خالی از شرک و ریب به درگاه خدا آید. امام صادق علیه السلام درباره نشانه های قلب سالم فرمودند: هُوَ الْقَلْبُ الَّذِي سَلِمَ مِنْ حُبِّ الدُّنْيَا؛ آن قلبی است که از حب دنیا سالم باشد، چنان که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ

كُلِّ خَطِيئَةٍ^۱ دنیا دوستی، رأس هر گناه است.

هر مسلمانی نسبت به مرگ وظایف فراوانی دارد و همچنین در فرهنگ اسلامی مردگان، همانند زندگانشان دارای حقوق و احترام اند، باید از آنان با دعا، قرائت قرآن و انجام دادن خیرات و عمل صالح دستگیری کرد.

در این کتاب در حد وسع اعمالی که فرد به هنگام بروز آثار مرگ لازم است انجام دهد و آداب، واجبات و مستحبات در حال احتضار و کفن و دفن اموات از کلام معصومین علیهم السلام فراهم شده و همچنین سوره، آیات قرآنی و ادعیه مأثوره که تاکید بر خواندن آنها شده در انتهای کتاب آورده شده است. امید است موجب خشنودی اموات مومنین و مومنات گردد.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

وَبَارِكْ وَسَلِّمْ

۱. معاد در قرآن به نقل از نور الثقلین ج ۴، ص ۵۸، ح ۵۰